

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Νέα Υόρκη, 19.4.99
(Τοπική ώρα: 13.00)

Με το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών Κόφι Ανάν είχε, σήμερα στις 11.30 το πρωί τοπική ώρα, συνάντηση ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης στην έδρα του Διεθνούς Οργανισμού.

Μετά τη συνάντηση, που διήρκεσε μισή ώρα, ο Πρωθυπουργός προέβη σε δηλώσεις και απάντησε σε ερωτήσεις Ελλήνων και ξένων δημοσιογράφων.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Είχα μία πολύ φιλική και ενδιαφέρουσα συνομιλία με το Γενικό Γραμματέα των Η.Ε., τον κ. Ανάν. Στη συζήτησή μας θίξαμε δύο θέματα:

- ◆ Το πρώτο είναι το θέμα του Κοσσυφοπεδίου και,
- ◆ Το δεύτερο, βεβαίως, είναι το Κυπριακό.

Όσον αφορά το θέμα του Κοσσυφοπεδίου, επανέλαβα την άποψη την οποία είχα εκφράσει και στην Αθήνα, πριν από μερικές ημέρες: Οτι, δηλαδή, η παράταση αυτής της κρίσης οδηγεί σε ακόμη πιο δύσκολα και πολύπλοκα προβλήματα και ότι η παράταξη η οποία έχει δημιουργηθεί έναντι της Γιουγκοσλαβίας θέλει την ειρήνευση στην περιοχή, αλλά θα πρέπει η ειρήνευση αυτή να επιδιωχθεί με διαφορετικούς τρόπους. Τα Η.Ε. θα πρέπει να διαδραματίσουν έναν ρόλο. Ο κ. Ανάν θα πρέπει να σκεφτεί ποιες πρωτοβουλίες είναι δυνατές για να μπορέσουμε να φθάσουμε σε μια λύση, μια λύση με πολιτικά μέσα.

Εμείς πιστεύουμε ότι σήμερα είναι επιβεβλημένα και πολιτικά μέσα. Οτι η αντιμετώπιση του προβλήματος δεν μπορεί να γίνει μόνο με στρατιωτικά μέσα και γι' αυτό χρειάζονται διπλωματικές πρωτοβουλίες. Ο κ. Ανάν συμφωνεί κι αυτός ότι σε κάθε περίπτωση τα Η.Ε. πρέπει να παίρνουν διπλωματικές πρωτοβουλίες. Εξετάζει το θέμα και θα κάνει σχετικές ενέργειες και ανακοινώσεις εν καιρώ, όποτε εκείνος το νομίζει σωστό.

Θέλω, στο σημείο αυτό, να επαναλάβω –το ανέφερα και στον κ. Ανάν- ότι η Ελλάδα έχει ήδη προχωρήσει σε δύο τομείς, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα που έχουν προκύψει λόγω της κρίσης:

–Ο ένας τομέας είναι ο ανθρωπιστικός. Ήδη στέλνουμε, σε μεγάλο βαθμό, ανθρωπιστική βοήθεια στις γειτονικές χώρες, το ύψος της οποίας είναι το δεύτερο, σε σχέση με όλες τις

υπόλοιπες χώρες. Όπως θα γνωρίζετε, Έλληνες βρίσκονται στις γειτονικές χώρες, προκειμένου να προωθήσουν και να μοιράσουν αυτή την ανθρωπιστική βοήθεια σε όσους την έχουν ανάγκη.

Σκεπτόμαστε να κάνουμε μία σύσκεψη όλων των βαλκανικών χωρών για να συντονίσουμε αυτή την προσπάθεια.

-Ο δεύτερος τομέας είναι το τί κάνουμε μετά, το τί κάνουμε για την ανάπτυξη των Βαλκανίων, για την αντιμετώπιση των ζημιών οι οποίες προκλήθηκαν και προκαλούνται. Πρόκειται να συνέλθει στην Αθήνα, σήμερα κιόλας, μια σύνοδος εκπροσώπων των γειτονικών χωρών, οι οποίοι θα συζητήσουν αυτό το θέμα, όπως θα συζητήσουν και το θέμα της ανθρωπιστικής βοήθειας.

Θα συνεχίσουμε, λοιπόν, αυτή την προσπάθεια, γιατί πιστεύουμε πως η ειρήνευση στα Βαλκάνια είναι αναγκαία και ότι όσο πιο γρήγορα πραγματοποιηθεί, τόσο περισσότερο θα μπορεί να προωθηθεί η συνεργασία και η ανάπτυξη της περιοχής. Η σημερινή κατάσταση δεν είναι δυνατόν να παραταθεί, όπως βεβαίως δεν είναι δυνατόν να συνεχιστεί η εθνοκάθαρση στο Κοσσυφοπέδιο και η προσπάθεια να εξαφανιστεί, να διωχθεί ο πληθυσμός από την περιοχή αυτή. Αυτό πρέπει να σταματήσει.

Όσον αφορά το Κυπριακό, τόνισα στον κ. Ανάν ότι υπάρχει ένα ευρύτερο θέμα. Αυτό είναι το κυπριακό πρόβλημα. Τα Η.Ε. έχουν αναλάβει υποχρέωση να το αντιμετωπίσουν. Πρέπει να το αντιμετωπίσουν. Μέσα σε αυτό το ευρύτερο πρόβλημα υπάρχει και ένα πρόβλημα πιο στενό. Είναι το πρόβλημα του περιορισμού των στρατιωτικών δυνάμεων στο νησί. Αυτό το πρόβλημα χρειάζεται, επίσης, άμεση αντιμετώπιση. Η Κύπρος είχε κάνει ένα βήμα στο τέλος του περασμένου χρόνου, με το να μη φέρει τους πυραύλους S-300 στο έδαφός της. Είχαν δοθεί από τις ΗΠΑ και άλλες χώρες, αλλά και τον ΟΗΕ, διαβεβαιώσεις ότι θα υπάρξει κίνηση για την αποστρατικοποίηση του νησιού. Αυτές οι κινήσεις θα πρέπει να ξεκινήσουν. Εντός των επόμενων εβδομάδων θα υπάρχει μια νέα τουρκική κυβέρνηση και ελπίζουμε ότι η νέα αυτή τουρκική κυβέρνηση θα συνεργαστεί γι' αυτό το στόχο. Χρειάζεται, λοιπόν, τα Η.Ε. και σε αυτό το θέμα να αναλάβουν πρωτοβουλίες.

Πιστεύω ότι πράγματι τα Η.Ε., όχι μονάχα είναι σε θέση, αλλά έχουν και τη θέληση να το κάνουν αυτό. Και θέλω να χαιρετήσω αυτή τη θέληση.

ΣΕΡΒΟΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΗΣ: *Κύριε Πρόεδρε, πιστεύετε ότι έχει έρθει ο χρόνος για την ανάπτυξη χερσαίων δυνάμεων, ως προς το θέμα του Κοσσυφοπεδίου;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σας ομιλώ τόση ώρα για μια ειρηνική λύση και όχι πώς θα διεξαχθούν περαιτέρω επιχειρήσεις. Αντίθετα μάλιστα, πιστεύω πως θα πρέπει να καταβάλουμε προσπάθεια για την εξεύρεση ειρηνικής λύσης. Η Σερβία, από πλευράς της, θα πρέπει να προσπαθήσει και να συμβάλει, προβαίνοντας σε κινήσεις, προκειμένου να τερματιστεί αυτή η σύρραξη. Οι Σέρβοι έχουν ευθύνη και ως εκ τούτου θα πρέπει να προχωρήσουν στις απαραίτητες ενέργειες, για τον τερματισμό αυτής της σύρραξης.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (ΝΕΑ –ΜΕΓΑ): Κύριε Πρόεδρε, υπήρξε μια προσπάθεια από τις ΗΠΑ για ναυτικό αποκλεισμό της Γιουγκοσλαβίας. Τί στάση κρατάμε εμείς σε αυτή την προσπάθεια;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Αυτό το θέμα βρίσκεται υπό συζήτηση. Το θέμα δεν είναι ναυτικός αποκλεισμός απ' ό,τι γνωρίζω εγώ. Το θέμα είναι οι νηοψίες που θα γίνονται στα πλοία και αυτό είναι κάτι διαφορετικό από το ναυτικό αποκλεισμό. Μέχρι στιγμής δεν υπάρχει συμφωνία για το πώς θα γίνει αυτό, σε ποιά έκταση και αν θα γίνει.

Δ. ΦΙΛΙΟΣ (ΕΡΑ): *Επ' αυτού, κ. Πρόεδρε: Υπήρχαν πληροφορίες, σήμερα το πρωί, ότι η χώρα μας μαζί με τη Γαλλία και την Ιταλία (το μετέδωσε το CBS) έχουν επιφυλάξεις ή αντιρρήσεις.*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σας είπα ότι διεξάγονται συζητήσεις. Όταν γίνονται συζητήσεις, θα πει ότι δεν υπάρχει συμφωνία. Αμα υπάρχει συμφωνία, δεν γίνονται συζητήσεις.

Χ. ΔΑΣΚΑΛΟΘΑΝΑΣΗΣ (ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΚΑΣ Ν. ΥΟΡΚΗΣ): *Με τα ελληνοτουρκικά, θα υπάρξει κάποια συνάντηση με τον κ. Ντεμιρέλ; Και κατά δεύτερο λόγο, σε ένα γενικότερο πλαίσιο, βλέπετε ότι η σύγκρουση στο Κοσσυφοπέδιο είναι ευκαιρία ή κίνδυνος για τις ελληνοτουρκικές σχέσεις;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Στο περιθώριο μιας Συνόδου Κορυφής πάντοτε υπάρχουν διμερείς συναντήσεις. Αρα, μπορεί να υπάρξει συνάντηση με τον κ. Ντεμιρέλ, μπορεί και να μην υπάρξει. Είναι, πάντως, κάτι το φυσιολογικό να υπάρξει μια συνάντηση. Αυτές οι συναντήσεις, ωστόσο, δεν είναι εκτεταμένης διάρκειας και διεξοδικές, ώστε να οδηγούν σε συζήτηση όλων των θεμάτων, όμως είναι χρήσιμες, είναι αναγκαίες, γιατί παρέχουν την ευκαιρία μιας ανταλλαγής απόψεων.

Όσον αφορά το θέμα του Κοσσυφοπεδίου, πιστεύω πως το θέμα αυτό δεν έχει άμεση σχέση με τις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Και πολύ κακώς ορισμένοι συνέδεσαν το θέμα αυτό ή την κρίση στη Γιουγκοσλαβία με τις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Άλλο το ένα πρόβλημα, άλλο οι ελληνοτουρκικές σχέσεις. Δεν νομίζω, λοιπόν, ότι μπορεί να έχει επίπτωση το ένα στο άλλο. Εν πάση περιπτώσει, όσον αφορά το ίδιο το θέμα του Κοσσυφοπεδίου, η συνεργασία ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία πιστεύω είναι απόλυτα ικανοποιητική.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: *Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν κάποιες ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίες στηρίζουν τις προσπάθειες αυτές για ειρηνική επίλυση στο θέμα του Κοσσυφοπεδίου αυτή τη στιγμή;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Γνωρίζουμε ότι και η Γερμανία και η Γαλλία έχουν ανάλογες σκέψεις, έχουν αναλάβει και αυτές πρωτοβουλίες. Και ακριβώς, επειδή είναι περισσότεροι αυτοί οι οποίοι θα ήθελαν να υπάρξει μια λύση, μια λύση σύντομη, μέσα στο πλαίσιο όμως

των αποφάσεων, οι οποίες έχουν ληφθεί, αλλά και των προϋποθέσεων, οι οποίες έχουν καθοριστεί –και θέλω να το τονίσω αυτό– μπορεί να υπάρξει μια τέτοια λύση.

CNN: Κύριε Πρόεδρε, συζητήσατε με το Γενικό Γραμματέα το θέμα των τριών Αμερικανών αιχμαλώτων;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οχι, δεν συζητήσα αυτό το θέμα.

CNN: Η ελληνική κυβέρνηση προτίθεται να ενεργήσει προς αυτή την κατεύθυνση;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Επί του παρόντος, η ελληνική κυβέρνηση δεν έχει αναλάβει διαμεσολαβητικό ρόλο ως προς αυτό το θέμα.

CNN: Ποιο ήταν το αντικείμενο των συνομιλιών σας με το Γενικό Γραμματέα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Συζητήσα με το Γενικό Γραμματέα την κατάσταση στο Κοσσυφοπέδιο και υπογράμμισα την ανάγκη ότι είναι απαραίτητο να τύχουν εφαρμογής και διπλωματικά μέσα, πολιτικά μέσα, για την εξεύρεση μιας λύσης. Είπα, επίσης, στο Γενικό Γραμματέα ότι εάν ο πόλεμος συνεχιστεί, γιατί περί πολέμου πρόκειται, εις το διηνεκές (για μέρες ή για μήνες, όπως λέγεται), τότε η κατάσταση θα καταστεί περαιτέρω πολύπλοκη. Το ΝΑΤΟ και οι Σύμμαχοι έχουν διατυπώσει ορισμένους όρους, απαραίτητους για τον τερματισμό της σύρραξης:

- ◆ Οι εθνικές εκκαθαρίσεις από πλευράς Σέρβων πρέπει να σταματήσουν.
- ◆ Οι πρόσφυγες πρέπει να επιστρέψουν στις εστίες τους, στο Κοσσυφοπέδιο.

Η Σερβία πρέπει να δεχτεί αυτούς τους όρους.

Η λύση ως προς αυτό το πρόβλημα δεν μπορεί να βρεθεί μόνο μέσω πολέμου. Ετσι, καθίσταται αναγκαία η ύπαρξη επαφών. Καθίσταται, επίσης, απαραίτητη η από μέρους των Η.Ε. ανάληψη πρωτοβουλιών και η διεξαγωγή συνομιλιών με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και με τρίτες χώρες, προκειμένου να δοθούν απαντήσεις σε ορισμένα βασικά ερωτήματα. Απαντήσεις που πρέπει να δοθούν, ούτως ώστε να γνωρίζουμε πώς θα μπορούσε να διαμορφωθεί ένα πλαίσιο επίλυσης του προβλήματος. Για παράδειγμα, αυτή η διεθνής δύναμη που θα είναι επιφορτισμένη με τη διαφύλαξη της ειρήνης, θα είναι δύναμη των Η.Ε., θα είναι δύναμη του ΝΑΤΟ, θα είναι δύναμη διευρυμένη με τη συμμετοχή τρίτων χωρών; Ή η διοίκηση του Κοσσυφοπεδίου ή το θέμα της ανεξαρτησίας ή μη του Κοσσυφοπεδίου: Υπογράμμισα και πάλι την ελληνική θέση και αυτή είναι επίσης θέση και άλλων ΝΑΤΟικών χωρών, ότι δηλαδή δεν μπορεί να υπάρξει αλλαγή συνόρων. Εάν υπάρξει αλλαγή συνόρων, τότε θα δημιουργηθεί μία νέα κατάσταση στα Βαλκάνια, μια πολύ δύσκολη κατάσταση και δεν θα πρέπει να περιπλέξουμε περαιτέρω το θέμα αυτό.

Σας ευχαριστώ πολύ.